

OBSAH

Úvod	7
I. Základní pojmy práva mezinárodní bezpečnosti a odzbrojení	
1. Mezinárodní bezpečnost ve vzájemných vztazích mezi státy	9
2. Bezpečnostní hrozby na počátku 21. století a mezinárodní bezpečnost	11
3. Kolektivní bezpečnost a kolektivní sebeobrana	17
4. Právo mezinárodní bezpečnosti a odzbrojení	18
5. Základní pojmy práva odzbrojení	20
II. Vývoj práva mezinárodní bezpečnosti a odzbrojení od Vestfálského míru do druhé světové války	
1. Otázky mezinárodní bezpečnosti od Vestfálské konference do druhé světové války	28
2. Omezení zbrojení a odzbrojení do druhé světové války	36
III. Použití síly a zajištění mezinárodní bezpečnosti	
1. Charta Organizace spojených národů a zásady týkající se mezinárodního míru a bezpečnosti	45
1.1 Zákaz použití síly a hrozby silou	46
1.2 Zákaz vměšování se do vnitřních pravomocí jiných států	49
1.3 Povinnost států řešit mezinárodní spory pokojnými prostředky	55
2. Úloha Organizace spojených národů při zajišťování mezinárodního míru a bezpečnosti	60
2.1 Řešení sporů, které mohou ohrozit mezinárodní mír a bezpečnost a úloha Rady bezpečnosti OSN při pokojném řešení mezinárodních sporů	61
a) Pokojné řešení sporů z iniciativy Rady bezpečnosti OSN	61
b) Pokojné řešení sporů z iniciativy států	65
2.2 Donucení organizované Radou bezpečnosti	70
a) Akce Rady bezpečnosti bez použití ozbrojené síly	71
b) Akce Rady bezpečnosti s použitím ozbrojené síly	76
2.3 Mírové operace	82

4. Prostředky pro provádění a dodržování závazků o omezení zbrojení a odzbrojení	172
4.1 Kontrolní opatření	174
4.1.1 Pojem kontroly	175
a) Tradiční pojetí kontroly	176
b) Širší (nové) pojetí kontroly	179
4.1.2 Funkce kontroly	182
4.1.3 Vývoj kontroly v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení	184
4.1.4 Metody, prostředky, procedury kontroly	186
a) Poskytování informací.	188
b) Inspekce na místě (on-site inspection)	188
c) Technické prostředky kontroly	193
d) Konzultace.	195
e) Úloha mezinárodních orgánů a organizací	196
4.1.5 Preventivní a následná kontrola	197
4.2 Prostředky pro pokojné řešení mezinárodních sporů ve smlouvách o omezení zbrojení a o odzbrojení	198
4.3 Opatření reagující na porušení závazků a k zajištění souladu včetně sankcí ve smlouvách o omezení zbrojení a odzbrojení	201
4.4 Kontrolní opatření v Iráku na základě jednostranných aktů Rady bezpečnosti.	205

V. Omezení zbrojení a odzbrojení na počátku 21. století

1. Problémy v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení a potřeba jejich řešení – klasická témata	214
1.1 Úkoly v oblasti jaderných zbraní.	214
1.2 Bakteriologické (biologické) a chemické zbraně	227
1.3 Konvenční zbraně	231
1.4 Hrozba šíření zbraní hromadného ničení.	235
2. Problematika šíření zbraní nestátními aktéry	238
2.1 Hrozba šíření zbraní hromadného ničení nestátními aktéry	239
2.1.1 Potlačování jaderného terorismu.	241
2.1.2 Smlouvy o odzbrojení, zabránění šíření chemických a biologických zbraní a hrozba terorismu	243
2.2 Nelegální obchod s malými a lehkými zbraněmi	248
3. Význam nesmluvních (politických) ujednání.	253
3.1 Zanggerův výbor a Skupina jaderných dodavatelů	254
3.2 Australská skupina	257

3. Úloha oblastních dohod a orgánů při zajišťování mezinárodního míru a bezpečnosti	85
3.1 Oblastní dohody a orgány a organizace kolektivní sebeobranu	91
3.2 Kompetence oblastních dohod a orgánů při mírovém urovnávání místních sporů	91
3.3 Vztah oblastních dohod k Radě bezpečnosti OSN	92
3.4 Provádění donucovacích akcí oblastními dohodami a orgány	94
3.5 Činnost oblastních organizací v 90. letech 20. století	99
3.6 NATO jako oblastní organizace podle kapitoly VIII Charty OSN?	100
3.7 Úloha Evropské unie při zajišťování mezinárodního míru a bezpečnosti	104
3.8 Shrnutí významu regionálních a jiných organizací při zajišťování mezinárodního míru a bezpečnosti.	107
4. Právo na sebeobranu	111
5. Jiné případy použití ozbrojené síly státy	119

IV. Právo mezinárodního odzbrojení

1. Úloha OSN a jiných mezinárodních organizací v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení	124
1.1 OSN a úprava zbrojení a odzbrojení	124
1.1.1 Úloha Rady bezpečnosti v otázkách úpravy zbrojení	127
1.1.2 Úloha Valného shromáždění v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení.	129
1.2 Úloha jiných mezinárodních organizací v otázkách omezení zbrojení a odzbrojení	134
2. Právo odzbrojení jako odvětví mezinárodního práva	134
3. Prameny práva odzbrojení	139
3.1 Smlouvy v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení	139
3.1.1 Možnosti odstoupení a výpovědi smluv o omezení zbrojení a odzbrojení.	142
3.1.2 Změna smluv o omezení zbrojení a odzbrojení	155
3.1.3 Hodnotící konference smluv o omezení zbrojení a odzbrojení	156
3.2 Mezinárodní obyčejová pravidla v oblasti omezení zbrojení a odzbrojení	158
3.3 Jednostranné akty mezinárodních organizací a států.	163
3.3.1 Akty Rady bezpečnosti OSN.	163
3.3.2 Akty Valného shromáždění OSN.	166
3.3.3 Jednostranné akty států.	169

3.3 Mezinárodní kontrolní režim raketových technologií	258
3.4 Wassenaarské ujednání	260
3.5 Vnitrostátní provádění nesmluvních kontrolních režimů v České republice a úloha ES/EU	261

Závěr	266
------------------------	------------

Seznam použité literatury a dokumentů	273
--	------------

Literatura.	273
---------------------	-----

Smlouvy o omezení zbrojení a o odzbrojení.	279
--	-----

Dokumenty.	281
--------------------	-----

Internetové zdroje	284
------------------------------	-----